



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pro Calendario Gregoriano Disputatio Apologetica

Busaeus, Johannes
Roest, Petrus

Mogvntiæ, Anno 1585

Ritum ieiunandi non esse liberum & adiaphoron.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43749

Non ex fide tantum, quia fides eius operibus non tantum declarata est, ut sectarij somniant sed consummata & perfecta, ut idem B. Iacobus loquitur.

*Ritum ieiunandi non esse liberum & adia-
phoron.*

CXXXIV. Satis hactenus pro Paschate pugnauimus, veni-
amus nunc ad Christiana ieiunia, & à libertate Lutherana, qua
disputator ea in vniuersum omnia donauit, vindicare co-
nemur.

CXXXV. Primum constat Aërianos ab Epiphanio, Augu-
stino, Damasceno in Catalogum hæreticorum relatos, quod
docuerint ritum ieiunandi cuique relinquendum esse liberum,
& præscripta ieiunia esse contemnenda. Eustachius quoque
Sebastiæ Episcopus teste Socrate, Zozomeno, & Nicephoro, di-
gnitate episcopali exautoratus est, & in synodo Gangrensi ana-
themate iugulatus, quod ieiunia lege Ecclesiastica mandata con-
tempserit.

*Epip. hæ. 75
Aug. hæ. 53.
Dam. l. de hæ.
Socr. l. 2. c. 33
Zozom. l. 3. c. 3.
Niceph. l. 3.*

CXXXVI. Deinde Canon Apostolorum 68. mandat dponi
Clericum, qui indicta ieiunia soluerit. Synodus Moguntina cum
Gangrensi pœna excommunicationis multas communium Ec-
clesiæ ieiuniorum contemptores. Tertullianus faterur Catho-
licæ Ecclesiæ Episcopos vniuersæ plebi solere ieiunia indicere.
Augustinus, Ambrosius, Leo Magnus, & indixerunt ipsi aliquan-
do ieiunia, & docuerunt non leue peccatum admitti indictorum
ieiuniorum transgressione. August. ser. 60. & 62. de temp. Am-
brosius ser. 25. 40 Leo serm. 1. de ieiunio 7. mens. & serm. 3. de ie-
iunio 10. mensis.

*Mog. can. 35.
Gang. c. 19.
Tertul. cont.
Ply.*

CXXXVII. Sunt quidem ieiuniorum quorundam secun-
dum D. Augustini doctrinam liberæ obseruationes: cuius auto-
ritate fieri conatur se hic aduersarius: sed hoc ad omnia ieiunia
trahi non potest.

*Aug. ep. 118.
Basil. ho. 2. de
ieiun. o. Hie-
ron. ep. ad Mar
Aug. ser. 77.
de temp. Am-
br. ser. 25.*

CXXXVIII. Liberum enim non est nec fuit vnquam ieiuni-
um quadragesimæ. Clarè enim docuerunt S. Patres lege siue di-
uina, siue Apostolica indictum esse, ut Basiliius, & necessitate ce-
lebrari, non libera voluntate, ut Hieronymus; & sine peccato
faci-

Sacrilegij totam quadragesimum violari non posse, vt Augustinus, & magis quam Ionatham ieiunium à Patre Saule indictum violentem morte dignum esse, qui sciens prudens violarit, vt Ambrosius.

CXXXIX. Libera quoque non est abstinentia à carnibus in quadragesima, alijsq; ieiuniorum diebus. Omnes enim Christianos cum ieiunauerunt à carnibus abstinuissent disertè affirmat Cyrillus Hierosolymitanus, Gregorius Nazianzenus, & Theophylus, Alexandrinus. Telephorus verò Pontifex & Martyr in Epistola quadam ad omnes Ecclesias scripsit Apostolos Petrum & Paulum mandauisse, vt ieiunantes à carne abstinerent. Et Concilium Toletanum octauum c. 9. Dominicæ Resurrectionis reos declarat, qui in quadragesima carnes comederint, & Nicolaus I. ad consulta Bulgarorum in ieiunijs à carnibus abstinentum esse respondit. Cap. 4.

CXL. Liberum non est ieiunium quatuor temporum, inde ab Apostolorum temporibus in Ecclesia Romana receptum, perque vniuersam Ecclesiam hætenus obseruatum, vt clarissimè & sapissimè scripsit Magnus Leo in sermonibus, pro horum dierum ieiunio habitis.

CXLI. Liberum est die Veneris & Sabbathi ieiunare, vel non ieiunare, sed liberum non est vesci carnibus: quia morem abstinenti à carnibus tota seruat Ecclesia Catholica Romana, qui pro lege secundum doctrinam D. Augustini, atque Hieronymi habendus est. Aug. ep. 86.
Hieron. ep. 28.
ad Luc.

CXLII. Cuius Augustini illa quoque epistola doctissima ad Ianuarium receptissima regula est. *Illam quæ non scripta, sed tradita custodimus, quæ quidem toto terrarum orbe obseruantur, ea vel ab ipsis Apostolis, vel plenarijs Concilijs, quorum est in Ecclesia saluberrima auctoritas, commendata, atque statuta retineri. Et infra. Ad hæc itaque, inquit, ita respondeo, vt quid horum sit faciendum, si diuina scripturæ præscribit auctoritas, non sit dubitandum, quin ita facere debeamus, vt legimus. Similiter etiam, si quid horum tota per orbem frequentat Ecclesia. Nam et hinc, quin ita faciendum sit disputare insolentissima insania est.* Ep. 118. c. 1. 5.

CXLIII.

CXLIII. Vnde sequitur plusquam insolentissimè insanos esse huius temporis sectarios, qui non solum disputant, an ieiunandum sit in Quadragesima, & quatuor temporibus, præcipuorumq; festorum peruigilijs, an tempore ieiuniorum delectus ciborum seruandus sit, an necessario Dominica post XIII. Lunam vernalem Pascha celebrandum, quæ hætenus tota per orbem frequentat Ecclesia: sed etiam impiè clamant hos ritus sanctissimos, esse Iudaicos, hæreticos, supersticiosos.

CXLIII. Quæ vero hic noster Disputator ex eodem Augustino pro libertate ieiuniorum obijcit, intelliguntur non de celeberrimis ieiunijs consuetudine vniuersali totius orbis roboratis: sed de particularibus quibusdam, ijsque dissimilibus obseruationibus, quas quæque natio olim à primis Ecclesiarum fundatoribus communi consensu accepit, & Patria consuetudine solenniter retinuit.

CXLV. Sic enim in epistola 119. ad Ianuarium respondet. *Miror sane, inquit, quid ita volueris, vt de ijs, quæ variè per diuersa loca obseruantur, tibi aliqua conscriberem, cum & non sit necessarium, & vna in his saluberrima regula retinenda sit, vt quæ non sunt contra fidem, & contra bonos mores, & habent aliquid ad exhortationem vitæ melioris, vbi-
cunque institui videmus, & instituta cognoscimus, nõ solum improbemus, sed etiam laudando & imitando sectemur.*

CXLVI. Et in Epistola præcedenti, *Alia, inquit, verò, quæ per loca terrarum, regionesq; variantur, sicuti est, quod alij ieiunant Sabbatho, alij vero non: alij quotidie communicant corpori & sanguini Dominico, alij certis diebus accipiunt, totum hoc genus rerum liberis habet obseruationes: nec disciplina vlla in his est melior graui prudentiq; Christiano, quàm vt eo modo agat, quo agere viderit Ecclesiam, ad quamcunq; forte deuenit. Quod enim neq; contra fidem, neq; contra bonos mores iniungitur, indifferenter est habendum, & pro eorũ inter quos viuuntur societate seruandum est. Credote aliquando ex me audisse, &c. Mater mea Mediolanum me consecuta inuenit Ecclesiam Sabbatho non ieiunantem, cœpit perturbari & fluctuare quid ageret, cum ego talia non curabam: sed propter ipsam consului de hac re Beatissimæ memoriæ virum Ambrosium. Respondit se nihil docere me posse, nisi quod ipse faceret: quia si melius nosset, id potius obseruaret, cumque ego putassem nulla reddita ratione autoritate sola sua nos
voluisse*

Ep. 118. c. 2.

voluisse admonere, ne Sabbato ieiunaremus, subsecutus est, & ait mihi. Cum Romam venio, ieiuno sabbato, cum hic sum, non ieiuno. Sic etiam tu ad quam forte Ecclesiam veneris, eius modum serua, si cupiam non vis esse scandalo, nec quenquam tibi. Hoc cum matri renunciaissem, libenter amplexa est. Ego vero de hac sententia etiam atque etiam cogitans, ita semper habui, tanquam eam caelesti oraculo susceperim, Hæc ille.

CXLVII. Concedit igitur quidem B. Augustinus, varium hoc & multiplex ieiunandi genus liberas habere obseruationes in vniuersali: sed tamen in particulari negat ibi liberas esse, vbi consuetudine inueterarunt.

CXLVIII. Erat Augustino liberum ieiunare Sabbato vel non ieiunare. At cum Romæ degebat, tenebatur ieiunare; Mediolani non tenebatur, custodita videlicet eorum inter quos vivebat in offensa societate. Sicut enim, quod ait Apostolus, verum est, malum esse homini, qui per offensionem manducat: ita malum est homini, qui per offensionem ieiunat.

CXLIX. Itaque in epistola ad Casulanum disertè ita scripsit. In his rebus, de quibus nihil certe statuit scriptura diuina, mos populi Dei, vel instituta maiorum pro lege tenenda sunt. De quibus si disputare voluerimus, & ex aliorum consuetudine alios improbare, orietur interminata luctatio. ep. 86.

CL. Augustino consentit Hieronymus. De sabbato, inquit ad Lucinium Bæticum, quod quaeris, vtrum ieiunandum sit, & de Eucharia an accipienda quotidie, quod Romanae Ecclesiae & Hispanicae obseruare perhibentur, breuiter admonendum puto, traditiones Ecclesiasticas praesertim quæ fidei non officiant, ita obseruandas, vt a maioribus traditæ sunt, nec aliorum consuetudinem aliorum contrario more subuerti. Et rursus. Inaquaque prouincia abundet in suo sensu, & præcepta maiorum leges Apostolicas arbitretur. in ep. 23.

CLI. Nullum igitur sectarius patrociniū inuenit liberarum obseruationum ieiunij in Augustino, cum pleræque omnes, de quibus inter nos & ipsum controuersia est, sint consuetudine vniuersali Ecclesiae confirmatæ, quas sine insolentissima insania, vt diximus, ille putat non posse infringi.

CLII. Quare & decretum prætorium Patrum Concordiæ mancum & mutilum est, quo ex vulgari illo dicto, *Dissonantia*

G

ieiun-

ieiunij non dissoluit consonantiã fidei, pronunciant simpliciter omnia ieiunia esse adiaphora & libera, vnamque Ecclesiam ab alia obritus dissimiles damnari non posse: Cum hoc tantum locum habeat in ritibus, qui variè per diuersa loca obseruantur (vt erat ieiunium Sabbati tempore B. Augustini) non autem in ritibus qui ex traditione Apostolica, & consuetudine totius orbis, non libera voluntate, sed legis necessitate celebrantur.

CLIII. Damnat quidem B. Augustinus, quasdam ieiuniorum obseruationes, sed impias & superstitiosas, vt erat illa, temperandi à carnib. edendis, quod immunda sint. *Quod, inquit, aper- tissimè contra fidem, sanamq. doctrinam est.* Quasdam non damnauit quidem, sed tamen approbare noluit, vt quas præter consuetudinem, quasi obseruationem Sacramenti quidam venerabantur, etiamsi multa, inquit, huiusmodi propter nonnullarum vel sanctarum vel turbulentaum personarum scandala deuitanda liberius improbare non audeo.

CLIV. Quasdam denique sine vlla dubitatione putauit resecandas, sed eas. (quod notet disputator pro sua thesi 43 & 44.) quæ diuersorum locorum diuersis moribus innumerabiliter variantur, ita aut vix aut omnino nunquam inueniri potuerint causæ, quas in eis instituendis homines secuti sint. *Quamuis enim, inquit, neq. hoc inueniri possit, quomodo contra fidem sint, ipsam tamen religionem quam paucissimis & manifestissimis celebrationum sacramentis misericordia Dei liberare esse voluit, seruilibus oneribus premunt, vt tolerabilior sit conditio Iudeorum, qui etiamsi tempus libertatis non agnouerint, legalibus tamen sarcinis non humanis præsumptionibus subiiciuntur.*

Ritum celebrandi Cœnam Domini in azymo non esse adiaphorum.

CLV. Superest tertium exemplum ritus adiaphori de celebratione Cœnæ Dominicæ in pane azymo, vel fermentato. *Quem ritum adiaphorum semper fuisse & etiamnum esse confidenter sine vlla distinctione hic affirmat Heerbrandus.*

CLVI. Atqui neque hoc satis idoneum exemplum est ad adiaphoram istam doctrinam stabiliendam. Licet enim in genere Christiano Sacerdoti indifferens, & liberum sit sacrificium Misset peragere in azymo pane vel fermentato, sicut tempore B. Augustini